

Brüssel, 20. mai 2020
(OR. en)

8120/20

Institutsioonidevaheline
dokument:
2020/0099(COD)

INST 94
POLGEN 55

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Jordi AYET PUIGARNAU, direktor
Kättesaamise kuupäev:	20. mai 2020
Saaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Komisjoni dok nr:	COM(2020) 221 final
Teema:	Ettepanek: EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS, milles sätestatakse seoses COVID-19 puhanguga ajutised meetmed, mis käsitlevad määrusega (EL) 2019/788 (Euroopa kodanikualgatuse kohta) ette nähtud kogumis-, kontrollimis- ja läbivaatamisetappide tähtaegu

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele eespool nimetatud seadusandlik ettepanek
COM(2020) 221 final.

Lisatud: COM(2020) 221 final

Brüssel, 20.5.2020
COM(2020) 221 final

2020/0099 (COD)

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles sätestatakse seoses COVID-19 puhanguga ajutised meetmed, mis käsitlevad määrusega (EL) 2019/788 (Euroopa kodanikualgatuse kohta) ette nähtud kogumis-, kontrollimis- ja läbivaatamisetappide tähtaegu

SELETUSKIRI

1. ETTEPANEKU TAUST

- **Ettepaneku põhjused ja eesmärgid**

COVID-19 pandeemia on mõjutanud liikmesriike ja nende kodanikke enneolematul viisil. Liikmesriigid on pandeemiale reageerimisel rakendanud meetmeid COVID-19 leviku peatamiseks või aeglustamiseks, sealhulgas liikumispäringuid, mille tagajärjel on peaaegu kõigis liikmesriikides ühiskondlik elu suuresti seiskunud.

Pandeemial on paratamatult suur mõju ka Euroopa kodanikualgatusele, mis on osalusdemokraatia vahend, mis sõltub kodanike osalemisest kõikjal ELis. Kodanikualgatuse esitamise õigus on sätestatud Euroopa Liidu lepingus (ELi lepingu artikli 11 lõige 4). Riiklike liikumispäringute ja pandeemia laialdase leviku tõttu on korraldajatel praegu peaaegu võimatu jätkata edukalt kohalikke kampaaniaid ning koguda paberil toetusavaldusi, et saada nõutud avaldused kindlaksmääratud 12kuulise perioodi jooksul.

Liikmesriikidel ja Euroopa institutsioonidel on teatavad kohustused seoses kogutud toetusavalduste kehtivuse kontrollimisega (sh tõendamisega) ja eduka algatuse läbivaatamisega. Nende kohustuste suhtes kehtivad samuti ajalised päringud. COVID-19 pandeemia põhjustatud enneolematule rahvatervisekriisile reageerimisel võetud riiklikest meetmetest tulenevate erandlike asjaolude tõttu ei pruugi liikmesriigid ja Euroopa institutsioonid suuta täita neid kohustusi seadusega kehtestatud tähtaegade jooksul.

Selleks et kaitsta Euroopa kodanikualgatuse tulemuslikkust pandeemia ajal ning tagada kindlustunne ja õiguskindlus selliste algatuste korraldajatele, mille puhul on käimas toetusavalduste kogumine, tõendamine või läbivaatamine, tuleb võtta vastu ajutised meetmed, mis võimaldavad kõnealuste algatuste puhul kogumisperioode pikendada. Sarnased ajutised meetmed tuleks võtta vastu ka selleks, et võimaldada liikmesriikidel taotleda Euroopa Komisjonilt kontrollimisperioodi pikendamist, juhul kui nende pädevad asutused ei saa pandeemiaga võitlemiseks võetud meetmete tõttu kontrollimist tähtajaks lõpule viia. Lisaks peaks Euroopa Parlamendil ja Euroopa Komisjonil olema lubatud lükata avalikud kuulamised ja kohtumised korraldajatega edasi ajani, mil rahvatervise olukord riigis, kus nad kavatsevad kohtumisi korraldada, võimaldab seda teha. Kehtiva algatuse läbivaatamise perioodi tuleks samuti vastavalt pikendada.

- **Kooskõla poliitikavaldkonnas praegu kehtivate õigusnormidega**

Käesolev õigusakt puudutab Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrust (EL) 2019/788 Euroopa kodanikualgatuse kohta. Nimetatud määrus ei sisalda erisätteid, mis lubaksid registreeritud algatuste kogumis-, kontrollimis- ja läbivaatamisperioode pikendada sellises olukorras, nagu on põhjustanud COVID-19 kriis. Seepärast on vaja võtta vastu asjakohased sätted, et võtta arvesse COVID-19 pandeemia põhjustatud rahvatervisekriisile reageerimisel võetud meetmete mõju ning tagada õiguskindlus korraldajate rühmadele ja liikmesriikide ametiasutustele.

- **Kooskõla muude liidu tegevuspõhimõtetega**

Liikmesriikide poolt COVID-19 pandeemiale reageerimisel võetud meetmete tõttu on korraldajatel praegu väga keeruline koguda paberil toetusavaldusi ja korraldada kohalikke

kampaaniaid üldsuse teavitamiseks oma algatustest ning see võib seada ohtu nende suutlikkuse koguda nõutud hulgal toetusavaldusi – miljon toetusavaldust vähemalt seitsmest liikmesriigist. See on eeltingimus, mis peab olema täidetud, et paluda Euroopa Komisjonil esitada asjaomast teemat käsitleva liidu õigusakti ettepanek aluslepingute rakendamiseks. Kõnealune liidu tasandi osalusdemokraatia vahend, mis on andnud liidu kodanikele õigusliku meetme ettepaneku esitamise õiguse, võiks seetõttu muutuda vähem tulemuslikuks. Seepärast tehakse ettepanek võtta kriisi prognoosimatu ja erakordse mõju leevendamiseks ajutisi meetmeid, nagu ka liidu muu poliitika ja muude õigusaktide puhul, mida COVID-19 pandeemia mõjutab.

2. ÕIGUSLIK ALUS, SUBSIDIAARSUS JA PROPORTSIONAALSUS

• Õiguslik alus

Ettepanekus käsitletakse määruses (EL) 2019/788 sätestatud kogumis-, kontrollimis- ja läbivaatamisetapi tähtaegu. Nimetatud määruse vastuvõtmise alus on ELi toimimise lepingu artikkel 24. ELi toimimise lepingu artiklis 24 on sätestatud Euroopa kodanikualgatuse konkreetne õiguslik alus ja määruste abil Euroopa Liidu lepingu artikli 11 tähenduses kodanikualgatuse korda ja tingimusi käsitlevate sätete vastuvõtmine. Järelikult on ka ettepaneku alus ELi toimimise lepingu artikkel 24.

• Subsidiaarsus (ainupädevusse mittekuuluva valdkonna puhul)

Euroopa kodanikualgatuse asjaomaste tähtaegade pikkus on määratud kindlaks määruses (EL) 2019/788. Selle määrusega ei ole praegu nähtud tähtaegade kohaldamisel ette vajalikku paindlikkust, mis võimaldaks neid tähtaegu erandlikel asjaoludel, nagu COVID-19 pandeemia, korraldajate rühmade, liikmesriikide ja Euroopa institutsioonide jaoks pikendada. Kõnealuse pikendamise saab ette näha ainult liidu õiguse sätete kaudu, st ajutiste erandite vormis.

• Proportsionaalsus

Pidades silmas liikmesriikide poolt COVID-19 pandeemiale reageerimisel võetud meetmete mõju ulatust, on vaja liidu meedet, et saavutada eesmärk, milleks on määrusega (EL) 2019/788 ette nähtud Euroopa kodanikualgatuse nõuetekohane toimimine. Ettepanekus käsitletakse ainult sihipäraseid ajutisi meetmeid, mis võetakse COVID-19 pandeemia kontekstis liikmesriikide võetud meetmete mõju leevendamiseks. Meetmed piirduvad sellega, mis on vajalik õiguskindluse tagamiseks ja Euroopa kodanikualgatuse tulemuslikkuse kaitsmiseks, nagu on sätestatud Euroopa Liidu lepingus.

Asjaomaste algatuste puhul on komisjoni rakendamisvolitused kogumisperioodi täiendavaks pikendamiseks piiratud ja proportsionaalsed. Selleks peab olema täidetud objektiivne, kontrollitav nõue, et liikmesriikide võetud meetmed kehtivad või kehtivad jätkuvalt enamikus liikmesriikides või mitmes liikmesriigis, mis esindavad rohkem kui 35 % ELi elanikkonnast. Komisjon annab liikmesriigile loa pikendada teatava algatuse puhul kontrollimisperioodi ainult juhul, kui asjaomane liikmesriik tõendab, et ta ei saa COVID-19ga seoses kehtestatud meetmete tõttu kontrollimist lõpule viia ette nähtud kolmekuulise perioodi jooksul. Asjaomane liikmesriik peab sel juhul esitama pikendamiseks põhjendatud taotluse.

Kavandatud muudatus on ajaliselt piiratud, lähtudes eeldusest, et pandeemia on 2022. aasta lõpuks möödas.

- **Vahendi valik**

Määrus on sobiv vahend, et kehtestada vajalik paindlikkus selliste seadusega ette nähtud tähtaegade pikendamisel, mida kohaldatakse määruse (EL) 2019/788 kohase Euroopa kodanikualgatuse kogumis-, kontrollimis- ja läbivaatamisetapis. Nende tähtaegade pikendamiseks on vaja üldkohaldatavat liidu õigusakti, mis on siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides. Määrust peetakse sobivaks ka selleks, et anda vajalik õiguslik alus, millele tuginedes saab komisjonile anda rakendamisvolitused kogumis- ja kontrollimisperioodi pikendamiseks asjaomase liikmesriigi taotluse korral.

3. JÄRELHINDAMISE, SIDUSRÜHMADEGA KONSULTEERIMISE JA MÕJU HINDAMISE TULEMUSED

- **Praegu kehtivate õigusaktide järelhindamine või toimivuse kontroll**

Ei kohaldata

- **Konsulteerimine sidusrühmadega**

Probleemi kiireloomulisuse tõttu ei ole sidusrühmadega ametlikult konsulteeritud. Ettepanekus lähtutakse siiski konsultatsioonist Euroopa kodanikualgatuse eksperdirühmaga. 30. aprillil 2020 toimus eksperdirühmaga kohtumine, mille eel oli korraldatud küsitlus muudatuse põhiaspektide kohta. Lisaks sai komisjon pandeemia ajal käimasolevate algatuste korraldajatelt mitu kirja, milles paluti leida piisavad ja sobivad lahendused (eelkõige pikendada tähtaegu), et käsitleda nende probleeme vajalike toetusavalduste kogumisel. Sarnaseid palveid on saadud ka parlamendiliikmetelt, sealhulgas põhiseaduskomisjoni esimehelt.

- **Ekspertiarvamuste kogumine ja kasutamine**

Ei kohaldata

- **Mõjuhindang**

Kavandatud sihipäraste ajutiste meetmetega soovitakse eelkõige näha ette määruse (EL) 2019/788 kohaste asjaomaste perioodide pikendamine erakordsetel põhjustel COVID-19 puhangu tingimustes. Meetmeid kohaldatakse suhteliselt lühikese aja jooksul. Seetõttu ei peeta mõju hindamist vajalikuks.

- **Õigusnormide toimivus ja lihtsustamine**

Ei kohaldata

- **Põhiõigused**

Ei kohaldata

4. MÕJU EELARVELE

Ettepanek ei mõjuta eelarvet.

Määruse (EL) 2019/788 kohaselt peavad korraldajad looma veebipõhise toetusavalduste kogumise süsteemi. Nad võivad otsustada selle süsteemi ise välja töötada või kasutada keskest veebipõhist kogumissüsteemi, mille on loonud ja mida haldab komisjon. Keskest veebipõhist kogumissüsteemi kasutavate algatuste puhul tähendab kogumisperioodi pikendamine seda, et korraldajate rühmad jätkavad selle süsteemi kasutamist pikema aja jooksul. Kuna süsteemi võib samal ajal kasutada mitme algatuse puhul, ei kaasne sellise jätkuva kasutamisega lisakulusid. Kogumisperioodi pikendamiseks ei ole komisjonil vaja nende algatuste haldamiseks täiendavaid inimressursse, sest komisjoni kohustused, mis tulenevad määrusest (EL) 2019/788, jäävad samaks.

5. MUU TEAVE

- **Rakenduskavad ning järelevalve, hindamise ja aruandluse kord**

Meetmete rakendamise üle tehakse järelevalvet ja sellest antakse aru määruses (EL) 2019/788 kehtestatud üldiste aruandlusmehhanismide raames.

- **Selgitavad dokumendid (direktiivide puhul)**

Ei kohaldata

- **Ettepaneku sätete üksikasjalik selgitus**

Kavandatud ajutised meetmed puudutavad määrust (EL) 2019/788 Euroopa kodanikualgatuse kohta.

Ettepanekuga nähakse ette määruse (EL) 2019/788 või määruse nr (EL) 211/2011 alusel registreeritud algatuste toetusavalduste kogumise tähtaja pikendamine. Peale selle nähakse ettepanekus liikmesriikidele ette võimalus taotleda kontrollimisperioodi pikendamist. Ettepanek sisaldab sarnast meedet ka kehtiva algatuse läbivaatamise perioodi pikendamiseks, olenevalt konkreetsetest asjaoludest. Meetmed on ajutised, sest neid kohaldatakse ainult kuni 2022. aasta lõpuni.

Mis puudutab kogumisperioodi pikendamist, siis ettepanekus sisalduv esimene ajutine meede on kogumisperioodi pikendamine kuue kuu võrra selliste algatuste puhul, mille toetusavalduste kogumine oli pooleli 11. märtsil 2020, mil Maailma Terviseorganisatsioon teatas ametlikult, et COVID-19 puhang on muutunud üleilmseks pandeemiaks. Pärast seda on kõik liikmesriigid võtnud meetmeid pandeemia peatamiseks või aeglustamiseks, mis kahjustab oluliselt algatuste korraldajate võimalust viia läbi kohalikke kampaaniaid ja koguda paberil toetusavaldusi.

Lisaks asjaomasele sättele antakse komisjonile volitus pikendada nende algatuste kogumisperioode ja selliste algatuste kogumisperioode, mille puhul kogumine algas hilisemal kuupäeval, juhul kui enamikus liikmesriikides või mitmes liikmesriigis, mis esindavad ELi elanikkonnast rohkem kui 35 %, kehtivad (jätkuvalt) kõnealused meetmed, või kui algab uus puhang, mille tõttu liikmesriigid peavad võtma jälle kõnealuseid meetmeid, mis mõjutavad algatusi samal määral. Volitus on ajaliselt piiratud (pikendamine ainult kolme kuu võrra, kogu kogumisperioodi pikkus maksimaalselt 24 kuud) ja põhineb objektiivsetel kriteeriumidel.

Rakendusakte selliste algatuste kogumisperioodide täiendavaks pikendamiseks, mille puhul kogumine oli 11. märtsil 2020 või käesoleva määruse jõustumise kuupäeval pooleli, saab

vastu võtta ainult pärast käesoleva määruse jõustumist. Käesolevas määruses sätestatud kuuekuuline pikendamisperiood jätab määruse jõustumise järel komisjonile piisavalt aega, et ta teeks vajaduse korral otsuse nende algatuste kogumisperioodi täiendava pikendamise kohta.

Ettepanek sisaldab konkreetset ajutist meedet juhuks, kui liikmesriik leiab, et riigis kehtestatud meetmetest tulenevate erandlike asjaolude tõttu ei saa riiklik ametiasutus mõistlikult lõpule viia toetusavalduste kontrollimist ja tõendamist kolme kuu jooksul. Sellisel juhul võib liikmesriik esitada komisjonile põhjendatud taotluse selle perioodi pikendamiseks minimaalselt ühe kuu ja maksimaalselt kolme kuu võrra.

Mitu algatust, mille puhul toimub praegu toetusavalduste kogumine, on registreeritud määruse (EL) nr 211/2011 alusel. Nende algatuste suhtes kohaldatakse jätkuvalt nimetatud määruse sätteid kogumis- ja kontrollimisprotsessi kohta. Ettepanekuga tagatakse, et kogumis- ja kontrollimisperioodi pikendamist käsitlevaid asjaomaseid meetmeid kohaldatakse ka nende algatuste suhtes.

Määruse (EL) 2019/788 kohaselt kehtivad ka läbivaatamisperioodi suhtes konkreetsed tähtajad. Euroopa institutsioonidel on kohustus korraldada kohtumine korraldajatega (korraldab komisjon ühe kuu jooksul pärast eduka algatuse esitamist) ja avalik kuulamine (korraldab Euroopa Parlament kolme kuu jooksul pärast esitamist). Selliseid üritusi võib olla keeruline korraldada määruses (EL) 2019/788 sätestatud tähtaegade jooksul, võttes arvesse COVID-19 pandeemia reageerimisel kehtestatud meetmeid riigis, kus institutsioonid kavatsevad need üritused korraldada. Sellisel juhul peaks Euroopa institutsioonidel olema lubatud korraldada sellised üritused kohe, kui rahvatervise olukord asjaomasel riigis võimaldab seda teha. Sellistel juhtudel võtab Euroopa Komisjon kehtivat algatust käsitleva teatise vastu kolme kuu jooksul pärast avalikku kuulamist Euroopa Parlamendis.

Kui käesolevas ettepanekus kindlaks määratud ajutiste meetmete tõttu pikendatakse kogumis-, kontrollimis- või läbivaatamisperioodi, on vaja ajutist meedet, mis käsitleb määruses (EL) 2019/788 kindlaks määratud säilitamisaja pikendamist, et vältida õiguslikust nõudest tulenevat toetusavalduste enneaegset hävitamist.

Ettepanek:

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS,

milles sätestatakse seoses COVID-19 puhanguga ajutised meetmed, mis käsitlevad määrusega (EL) 2019/788 (Euroopa kodanikualgatuse kohta) ette nähtud kogumis-, kontrollimis- ja läbivaatamisetappide tähtaegu

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 24,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust¹,

võttes arvesse Regioonide Komitee arvamust²,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt

ning arvestades järgmist:

- (1) 11. märtsil 2020 teatas Maailma Terviseorganisatsioon, et COVID-19 puhang on muutunud üleilmseks pandeemiaks. Pandeemia tagajärjed on mõjutanud liikmesriike ootamatul ja erakordsel viisil. Selleks et COVID-19 levikut peatada või aeglustada, on nad rakendanud mitmeid piiravaid meetmeid, sealhulgas liikumispiirangud, et piirata oma kodanike vaba liikumist, avalike ürituste keelamine, poodide, restoranide ja koolide sulgemine. Nende meetmete tagajärjel on ühiskondlik elu peaaegu kõigis liikmesriikides suuresti seiskunud.
- (2) Liikmesriikide võetud meetmed on paratamatult tõsiselt mõjutanud ka Euroopa kodanikualgatusi. Selleks et Euroopa kodanikualgatus oleks edukas, on Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2019/788³ nõutud, et korraldajad koguksid 12 kuu jooksul vähemalt 1 miljon toetusavaldust vähemalt 7 liikmesriigist. COVID-19 pandeemia reageerimisel võetud meetmete tõttu on muutunud oluliselt keerulisemaks eelkõige paberil toetusavalduste kogumine ning kohalike kampaaniate ja avalike ürituste korraldamine, mis on algatuse edu jaoks väga tähtsad.

¹ ELT C , , lk .

² ELT C , , lk .

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/788 Euroopa kodanikualgatuse kohta (ELT L 130, 17.5.2019, lk 55).

- (3) Ka liikmesriikidel ja liidu institutsioonidel on määruse (EL) 2019/788 alusel teatavad õiguslikud kohustused. Nende kohustuste suhtes kehtivad ranged tähtajad, millest määrus (EL) 2019/788 ei luba teha ühtki erandit.
- (4) Euroopa Liidu lepinguga on liidu kodanikele antud õigus pöörduda komisjoni poole taotlusega, milles komisjoni kutsutakse üles esitama liidu õigusakti ettepanek aluslepingute rakendamiseks. Kodanikualgatus on üks peamisi liidu kodanike käsutuses olevaid vahendeid, mille abil osaleda lihtsal ja ligipääsetaval viisil demokraatlikus ja poliitilises arutelus liidu üle ning lisada nende jaoks olulisi küsimusi liidu päevakorda.
- (5) Praeguses erandlikus olukorras ja eelkõige liikmesriikide poolt COVID-19 pandeemia reageerimisel võetud meetmete tõttu on vaja ajutisi meetmeid selleks, et kaitsta selle vahendi tulemuslikkust ja tagada õiguskindlus kohaldatavate tähtaegade võimaliku pikendamise suhtes.
- (6) Liikmesriigid on teatanud, et nad hakkavad COVID-19 pandeemia reageerimisel võetud meetmetega kehtestatud piiranguid vähendama üksnes järk-järgult, et rahvatervise olukorda jälgida ja kontrollida. Seepärast on asjakohane pikendada toetusavalduste kogumise perioodi kuue kuu võrra alates 11. märtsist 2020, mil Maailma Terviseorganisatsioon teatas, et haiguspuhang on muutunud üleilmseks pandeemiaks. See pikendamine põhineb eeldusel, et vähemalt esimesel kuuel kuul alates 11. märtsist 2020 kehtivad enamikus liikmesriikides või mitmes liikmesriigis, mis esindavad ELi elanikkonnast rohkem kui 35 %, meetmed, mis piiravad oluliselt korraldajate võimalusi viia läbi kohalikke kampaaniaid ja koguda paberil toetusavaldusi. Seepärast tuleks selliste algatuste toetusavalduste kogumise perioodi, mille puhul oli kogumine 11. märtsil 2020 pooleli, pikendada kuue kuu võrra. Kui algatuse kogumisperiood algas pärast 11. märtsi, tuleks seda perioodi pikendada proportsionaalselt.
- (7) Kuna pandeemia lõppu liidus on keeruline prognoosida, on asjakohane anda komisjonile volitus võtta vastu rakendusakte, et pikendada täiendavalt selliste algatuste kogumisperioode, mille puhul kogumine on 11. septembril 2020 pooleli, juhul kui jätkuvalt esinevad COVID-19 pandeemiast tingitud erandlikud asjaolud. Käesolevas määruses sätestatud kogumisperioodi kuuekuuline pikendamine peaks jätma komisjonile piisavalt aega, et otsustada, kas kogumisperioodi täiendav pikendamine on põhjendatud. Volitus peaks võimaldama komisjonil võtta vastu rakendusakte kogumisperioodi pikendamiseks COVID-19 uue puhanguga seotud uue rahvatervisekriisi korral, juhul kui enamik liikmesriike või mitu liikmesriiki, mis esindavad ELi elanikkonnast rohkem kui 35 %, on võtnud meetmeid, millel on tõenäoliselt sama mõju.
- (8) Selleks et tagada kogumisperioodi pikendamise rakendamisel ühetaolised tingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisvolitused. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁴.

⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

- (9) Liikmesriikide poolt COVID-19 pandeemia reageerimisel võetud meetmed võivad oluliselt mõjutada pädevate asutuste suutlikkust kontrollida toetusavalduste kehtivust kolmekuulise perioodi jooksul, mis on sätestatud määruses (EL) 2019/788. Näiteks kasutada võib olla vähem töötuid või pädevatel asutustel võib olla pandeemia tõttu lisaülesandeid ja -kohustusi.
- (10) Liikmesriigid peaksid tagama, et nende ametiasutused toimivad hoolimata COVID-19 pandeemia reageerimisel võetud meetmetest võimalikult tavapäraselt. Erandjuhul tuleks aga liikmesriikidel lubada esitada komisjonile põhjendatud taotlus, et saada luba kontrollimis- ja tõendamisperioodi pikendamiseks. Taotlus peaks olema põhjendatud ja võtma arvesse pandeemiaga seotud meetmete mõju asjaomase liikmesriigi pädevate asutuste toimimisele. Pikendamine ei tohiks kunagi olla algsest kontrollimisperiodist pikem.
- (11) Liikmesriikide poolt COVID-19 pandeemia reageerimisel võetud meetmete tõttu võib liidu institutsioonidel olla keeruline korraldada kehtivate algatuste läbivaatamise kontekstis korraldajatega kohtumisi või avalikke kuulamisi liikmesriigis, kus neil on kavas seda teha. Sellisel juhul peaks institutsioonidel olema lubatud lükata kohtumised edasi kuupäevale, mil asjaomase liikmesriigi rahvatervise olukord võimaldab kohtumisi korraldada. Kui avalik kuulamine lükatakse edasi, peaks komisjonil olema võimalik võtta teatis, milles käsitletakse tema õiguslikke ja poliitilisi järeltulemusi algatuse kohta, vastu hiljem, kolme kuu jooksul pärast avalikku kuulamist, et ta saaks kuulamise tulemusi nõuetekohaselt arvesse võtta.
- (12) Kui kogumis-, kontrollimis- või läbivaatamisperioodi pikendatakse liikmesriikide poolt COVID-19 pandeemia reageerimisel võetud meetmete tõttu, pikendatakse vastavalt ka määruses (EL) 2019/788 sätestatud toetusavalduste säilitamise aega.
- (13) Ootamatu ja järsk COVID-19 puhang ning sellest tingitud liikmesriikide meetmed, mida on korrapäraselt pikendatud, on toonud kaasa olukorra, kus mõnel üksikjuhul ei ole olnud käesolevas määruses sätestatud ajutisi meetmeid võimalik võtta vastu õigeaegselt. Sel põhjusel peaksid ajutised meetmed hõlmama ka aega, mis eelneb määruse jõustumisele.
- (14) Käesolevat määrust tuleks kohaldada ka algatuste suhtes, mis registreeriti Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 211/2011⁵ alusel enne 1. jaanuari 2020 ning mille suhtes kehtivad vastavalt määruse (EL) 2019/788 artiklile 27 jätkuvalt esimesena nimetatud määruse sätted, milles käsitletakse toetusavalduste kogumise perioodi ning liikmesriikide poolset kontrollimist ja tõendamist.
- (15) Kuna liikmesriikide poolt COVID-19 pandeemia reageerimisel võetud meetmed on ajutised, peaks käesoleva määruse kohaldamisaeg olema piiratud.
- (16) Käesolev määrus tuleks kiiresti vastu võtta, et õiguskindlus, mis mõjutab kodanikke, korraldajaid, riiklike ametiasutusi ja liidu institutsioone, eelkõige olukorras, kus mitme algatuse toetusavalduste kogumise, kontrollimise ja läbivaatamise perioodid on juba lõppenud või kohe lõppevad, kestaks võimalikult

⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 211/2011 kodanikualgatuse kohta (ELT L 65, 11.3.2011, lk 1).

lühikest aega. Seetõttu on asjakohane teha erand kaheksa nädala pikkusest perioodist, millele osutatakse Euroopa Liidu lepingule, Euroopa Liidu toimimise lepingule ja Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingule lisatud protokolli nr 1 (riikide parlamentide rolli kohta Euroopa Liidus) artiklis 4.

- (17) Käesolev määrus peaks jõustuma võimalikult kiiresti, järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesolevas määruses sätestatakse ajutised meetmed, mida kohaldatakse määruse (EL) 2019/788 ja määruse (EL) nr 211/2011 alusel registreeritud kodanikualgatuste kogumis-, kontrollimis- ja läbivaatamisperioodide suhtes liikmesriikide poolt COVID-19 pandeemiale reageerimisel võetud meetmete kontekstis.

Artikkel 2

Toetusavalduste kogumise tähtaegade pikendamine

- (1) Olenemata määruse (EL) 2019/788 artikli 8 lõikest 1 ja määruse (EL) nr 211/2011 artikli 5 lõikest 5, pikendatakse kõigil juhtudel kuue kuu võrra selliste algatuste maksimaalset kogumisperioodi, mille puhul toetusavalduste kogumine oli 11. märtsil 2020 pooleli.

Kui algatuse toetusavalduste kogumine algas ajavahemikus 11. märtsist 2020 kuni 11. septembrini 2020, kestab maksimaalne kogumisperiood 11. septembrini 2021.

- (2) Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et pikendada lõikes 1 osutatud algatuste maksimaalseid kogumisperioode, juhul kui enamik liikmesriike või mitu liikmesriiki, mis esindavad ELi elanikkonnast rohkem kui 35 %, kohaldavad pärast 11. septembrit 2020 jätkuvalt COVID-19 pandeemiale reageerimisel võetud meetmeid, mis piiravad oluliselt korraldajate võimalusi koguda paberil toetusavaldusi ja teavitada üldsust käimasolevatest algatustest.

Komisjon võib võtta vastu rakendusakte, et pikendada selliste algatuste maksimaalset kogumisperioodi, mille puhul kogumine langeb uue COVID-19 puhangu ajale, millest tulenevalt peab enamik liikmesriike või mitu liikmesriiki, mis esindavad ELi elanikkonnast rohkem kui 35 %, kohaldama meetmeid, mis mõjutavad nende algatuste korraldajaid samal määral.

Need rakendusaktid võetakse vastu artikli 6 lõikes 2 osutatud nõuandemenetluse kohaselt ning nendes määratakse kindlaks asjaomased algatused ja nende kogumisperioodi uus lõppkuupäev.

Pikendamise korral pikendatakse perioodi alati kolme kuu võrra.

Selleks et hinnata, kas esimese ja teise lõigu nõuded on täidetud, esitab liikmesriik taotluse korral komisjonile teabe meetmete kohta, mille ta on COVID-19 pandeemia reageerimisel võtnud või kavatseb võtta.

- (3) Olenemata lõigetest 1 ja 2, ei ületa kogumisperioodi kogupikkus 24 kuud.
- (4) Komisjon teavitab korraldajaid ja liikmesriike asjaomaste algatuste puhul võimaldatud pikendamisest. Ta avaldab oma otsuse veebipõhises registris, millele on osutatud määruse (EL) 2019/788 artikli 4 lõikes 3.

Artikkel 3

Toetusavalduste liikmesriikidepoolse kontrollimise ja tõendamise tähtaegade pikendamine

- (1) Olenemata määruse (EL) 2019/788 artikli 12 lõikest 4 ja määruse (EL) nr 211/2011 artikli 8 lõikest 2, võib liikmesriik juhul, kui ta leiab, et tema poolt COVID-19 pandeemia reageerimisel võetud meetmete tõttu ei ole teatava algatuse toetusavalduste kontrollimist ja tõendamist võimalik nimetatud sätetes osutatud perioodi jooksul lõpule viia, esitada põhjendatud taotluse saada luba kõnealuse perioodi pikendamiseks. Taotlus tuleb esitada komisjonile hiljemalt üks kuu enne asjaomase perioodi lõppu.
- (2) Kui komisjon leiab lõike 1 kohaselt esitatud taotluse põhjal, et kõnealuses lõikes sätestatud nõuded on täidetud, võtab ta vastu rakendusakti, millega lubatakse asjaomasel liikmesriigil pikendada lõikes 1 osutatud perioodi. Perioodi pikendatakse minimaalselt ühe kuu ja maksimaalselt kolme kuu võrra.

Komisjon teavitab pikendamisest liikmesriike ja asjaomase algatuse korraldajaid. Ta avaldab oma otsuse veebipõhises registris, millele on osutatud määruse (EL) 2019/788 artikli 4 lõikes 3.

Artikkel 4

Kehtivate algatuste läbivaatamise tähtaegade pikendamine

- (1) Olenemata määruse (EL) 2019/788 artikli 14 lõikest 2 ja artikli 15 lõikest 1, korraldab Euroopa Parlament või komisjon juhul, kui tal on olnud alates 11. märtsist 2020 raskusi algatuse korraldajatega avaliku kuulamise või kohtumise korraldamisel meetmete tõttu, mida on COVID-19 pandeemia reageerimisel võtnud liikmesriik, kus institutsioon kavatseb kuulamise või kohtumise korraldada, kuulamise või kohtumise kohe, kui rahvatervise olukord asjaomases liikmesriigis seda võimaldab.
- (2) Olenemata määruse (EL) 2019/788 artikli 15 lõikest 2, võtab komisjon juhul, kui Euroopa Parlament lükkab avaliku kuulamise kooskõlas käesoleva artikli lõikega 1 edasi, algatusega seotud õiguslikke ja poliitilisi järeldusi käsitleva teatise vastu kolme kuu jooksul pärast avalikku kuulamist.

Artikkel 5

Isikuandmete säilitamise aja pikendamine

- (1) Olenemata määruse (EL) 2019/788 artikli 19 lõikest 5, pikendatakse toetusavalduste ja nende koopiate hävitamise 21kuulist tähtaega juhul, kui teatava algatuse maksimaalset kogumis- või kontrollimis- ja tõendamisperioodi pikendatakse kooskõlas käesoleva määruse artiklitega 2 ja 3, sama perioodi võrra.
- (2) Olenemata määruse (EL) 2019/788 artikli 19 lõikest 8, pikendatakse selle artikli kohast e-posti aadresside hävitamise tähtaega juhul, kui teatava algatuse maksimaalset kogumisperioodi, kontrollimis- ja tõendamisperioodi või läbivaatamisperioodi pikendatakse kooskõlas käesoleva määruse artiklitega 2, 3 ja 4, sama perioodi võrra.

Artikkel 6

Komiteemenetlus

- (1) Komisjoni abistab määruse (EL) 2019/788 artikliga 22 loodud Euroopa kodanikualgatuse komitee.
- (2) Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 4.

Artikkel 7

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2022.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel,

Euroopa Parlamendi nimel
president

Nõukogu nimel
eesistuja